

ความเป็นมา

หลักฐานด้านสภาพปัญหา ภัยคุกคาม และมุมมองของเด็ก เกี่ยวกับการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ จาก 14 ประเทศ

- **เด็กเสี่ยงต่อภัยออนไลน์**
สภาพแวดล้อมด้านดิจิทัล (digital environment) ทำให้เด็กเสี่ยงต่อการถูกทารุณกรรมและแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ในทุกสถานการณ์
- **ไม่ทราบจำนวน**
เนื่องจากขาดข้อมูลและหลักฐานจึงยากที่จะประเมินความครอบคลุมและลักษณะของอาชญากรรมชนิดนี้ และเป็นการยากที่ประเทศต่างๆ จะดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ นอกจากนี้ ยังเป็นข้อจำกัดของการออกแบบยุทธศาสตร์การป้องกันและการตอบสนองต่อปัญหาให้ได้ประสิทธิผลอีกด้วย
- **จำเป็นต้องเข้าใจขอบเขตและลักษณะของปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กอย่างชัดเจน**
จากรายงานการประเมินภัยคุกคามระดับโลก (Global Threat Assessment) โดยกลุ่มพันธมิตรระดับโลก “วีโพรเท็ค” (WeProtect Global Alliance: WPGA) ในปี พ.ศ. 2561 และความปรารถนาที่จะเข้าใจ และสร้างการเปลี่ยนแปลงผลที่ได้จากการดำเนินโครงการในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น กองทุนเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก (the Fund to End Violence Against Children) จึงตัดสินใจที่จะให้เงินทุนวิจัย เพื่อให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เชื่อถือได้มากขึ้น
- **ข้อมูลและหลักฐานที่จะได้รับการเผยแพร่**
งานวิจัย “Disrupting Harm” จะเผยแพร่หลักฐานชิ้นใหม่ที่มีเอกลักษณ์เกี่ยวกับความครอบคลุมและลักษณะของปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ใน 14 ประเทศในภูมิภาคแอฟริกาใต้ แอฟริกาตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- **ในภูมิภาคแอฟริกาใต้และแอฟริกาตะวันออก โครงการนี้จะดำเนินงานร่วมกับ:**
ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศโมซัมบิก ประเทศนามิเบีย ประเทศรวันดา ประเทศแอฟริกาใต้ ประเทศแทนซาเนีย และประเทศซูดาน
- **ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการนี้จะร่วมงานกับ:**
ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศไทย และประเทศเวียดนาม

เกี่ยวกับโครงการ

งานวิจัย “Disrupting Harm” จะจัดทำรายงานระดับประเทศที่มีเนื้อหาครอบคลุมโดยละเอียด 14 ฉบับ ซึ่งจะนำเสนอหลักฐาน 3 ส่วนที่แยกออกจากกันแต่มีความเชื่อมโยงกัน คือ บริบทของปัญหา ภัยคุกคาม และมุมมองของเด็ก โครงการนี้จะดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่าง 3 องค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ และได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก

ส่วนที่ 1. บริบทของปัญหา โดย เอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล (ECPAT International)

การค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ (Desk Review): เอ็คแพทจะทำการค้นคว้าขั้นทุติยภูมิอย่างละเอียดและครอบคลุม จากงานวิจัย กฎหมาย นโยบาย และระบบต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว เพื่อแก้ไขปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ในประเทศที่จะดำเนินการศึกษาวิจัย เอ็คแพทจะทำการวิจัยขั้นปฐมภูมิต่อไปนี้ คือ

สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐ: สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบภาครัฐ จำนวนประมาณ 10-12 คน โดยเน้นเรื่องการบังคับใช้กฎหมายและเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เพื่อทำความเข้าใจกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันและนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง (policy environment) ระบุประเด็นปัญหาและแนวโน้มใหม่ๆ ความก้าวหน้าล่าสุด แผนการในอนาคตอันใกล้และประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ

ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย: รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายผสมผสานกัน (complementary sources) เพื่อตรวจสอบ (triangulate) และเกื้อหนุนงานวิจัยด้านภัยคุกคามต่อเด็กที่องค์การตำรวจสากล (INTERPOL) จะจัดทำขึ้น

ทำการสำรวจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (Frontline workers' survey): ทำการสำรวจแบบตัวต่อตัวกับเจ้าหน้าที่ด้านสังคมที่ทำงานใกล้ชิดเด็กจำนวน 50 คนต่อ 1 ประเทศ เพื่อทำความเข้าใจระดับความรุนแรง ขอบเขตและบริบทของปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ ที่นักสังคมสงเคราะห์ต้องเผชิญ โดยหาคำตอบว่า

- เจ้าหน้าที่ด้านสังคมที่ทำงานใกล้ชิดเด็กมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์อะไรบ้าง?
- เด็กผู้เสียหายคือใคร (อายุ เพศ ปุ่หมหลัง)?
- คดีความรุนแรงต่อเด็กที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์คิดเป็นสัดส่วนเท่าไร?

การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและคำสินไหมทดแทน: สัมภาษณ์ผู้เสียหายจากการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ พ่อแม่/ผู้ดูแล และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ประเทศละ 10 คน เพื่อทำความเข้าใจว่ากลไกยุติธรรมจะจัดการคดีทารุณกรรมและแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์อย่างไร:

- อุปสรรคและปัจจัยที่เอื้อให้ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงระบบยุติธรรมได้แก่อะไรบ้าง?
- ระบบยุติธรรมสามารถแก้ปัญหาข้อร้องทุกข์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงไร?

ประสบการณ์ของเด็กชายและเด็กหญิงผู้เสียหาย: อดีตผู้เสียหายจากการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ ซึ่งเป็นผู้หญิงทั้งหมด 40 คนและผู้ชายทั้งหมด 40 คนจาก 4 ประเทศที่ระบุไว้ จะได้รับการสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านความเสียหายทางด้านจิตใจ กิจกรรมเหล่านี้จะเน้นให้ผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง (survivor - centred) และประสบการณ์ที่จะแบ่งปันขึ้นอยู่กับดุลพินิจ (discretion) ของผู้เสียหายเอง ทั้งนี้เป็นความตั้งใจที่จะนำมุมมองของผู้เสียหายมาวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจประเด็นปัญหาดังกล่าวโดยให้ความสำคัญกับช่องโหว่ที่ถูกระบุไว้ในข้อมูลรูปแบบอื่นๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายซึ่งมีก้น้อยครั้งที่จะได้รับการดำเนินการ

ส่วนที่ 2. ภัยคุกคาม โดย องค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

หน่วยต่อต้านอาชญากรรมต่อเด็ก (Crimes Against Children Unit) ขององค์การตำรวจสากลจะศึกษาลักษณะของอาชญากรรมและแผนประทุษกรรมการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กทางอินเทอร์เน็ต (เช่นการผลิตการเผยแพร่การครอบครองสื่อทารุณกรรมทางเพศเด็ก การล่อลวงทางเพศผู้เยาว์ การถ่ายทอดสดหรือการทารุณกรรมเด็กออนไลน์/ผ่านเว็บแคม) ของแต่ละประเทศจากนั้นจะเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิเพื่อระบุและวัดขอบเขต และลักษณะของปัญหาดังกล่าว โดยจะเก็บข้อมูลจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานพิเศษต่างๆ เช่น หน่วยคุ้มครองเด็ก หน่วยงานด้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หน่วยปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่ละเมิดต่อเด็ก หน่วยต่อต้านการค้ามนุษย์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกระทรวงยุติธรรม และกระทรวงมหาดไทย รวมไปถึงข้อมูลที่รวบรวมโดยองค์การตำรวจสากลและหน่วยงานพันธมิตรต่างชาติ นอกจากนี้หน่วยงานพันธมิตรในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับสากล รวมถึงองค์กรระดับภูมิภาค องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ (content service providers) และสายด่วนต่างๆขององค์การตำรวจสากลและเอ็คแพท จะประสานงานวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นอกจากนี้ จะทำการศึกษาวิเคราะห์ในแง่ศักยภาพที่จำเป็น (needs analysis) ของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการดำเนินคดีด้านการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ที่จะศึกษาวิจัยไปในคราวเดียวกัน

ทั้งนี้หน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับประเทศ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมต่อเด็กซึ่งองค์การตำรวจสากลได้มีเวทีประชุมสัมมนาเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นเวทีให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคาม แนวโน้ม และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม จะเป็นส่วนสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ท้ายที่สุด ทั้งสามองค์กรจะนำข้อมูลที่ได้มารวมเข้าด้วยกันเพื่อทำการวิเคราะห์ที่ได้ข้อมูลเชิงลึกเฉพาะของแต่ละประเทศ ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานโครงการจะมีการรวบรวมและดำเนินการไปตามระเบียบขององค์การตำรวจสากลว่าด้วยการประมวลผลข้อมูล

ส่วนที่ 3. มุมมองของเด็ก โดย ศูนย์วิจัยอินโนเซนติขององค์การยูนิเซฟ (UNICEF Innocenti)

การสำรวจข้อมูลครัวเรือนระดับชาติ (National household surveys):

ศูนย์วิจัยขององค์การยูนิเซฟร่วมกับสำนักงานประจำประเทศต่างๆ ขององค์การยูนิเซฟ จะทำการสำรวจตัวแทนครัวเรือนระดับชาติโดยจะทำการสำรวจตัวแทนเด็ก 1,000 คน และจากพ่อแม่หรือผู้ดูแล 1,000 คน ในแต่ละประเทศพันธมิตรจำนวน 14 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังประสบการณ์จากการใช้สื่อออนไลน์จากเด็กและพ่อแม่โดยตรง รวมทั้งประสบการณ์เชิงบวก และประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรง การทารุณกรรม และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศออนไลน์ องค์การยูนิเซฟจะนำระเบียบวิธีวิจัยเรื่อง **เด็กทั่วโลกในโลกออนไลน์ (Global Kids Online)** มาใช้เป็นฐานการสำรวจนี้ แต่จะมีการขยายขอบเขตและปรับปรุงระเบียบวิธีวิจัยผ่านการปรึกษาหารือกับเด็ก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ในระดับชาติ และรัฐบาลประเทศต่างๆ

คำถามวิจัยทั่วไป:

- ระดับการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของเด็กเป็นอย่างไร?
- เด็กทำกิจกรรมออนไลน์อะไรบ้าง?
- เด็กจะได้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไร และใครมีแนวโน้มจะได้ประโยชน์มาก-น้อยกว่ากัน?
- เด็กมีทักษะด้านดิจิทัลประเภทใด?
- พ่อแม่ ครู-อาจารย์ และเพื่อน สนับสนุนหรือจำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กอย่างไร?
- กิจกรรมและพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กในโลกออนไลน์ที่พบบ่อยคืออะไร?

คำถามวิจัยเกี่ยวกับการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์โดยเฉพาะ:

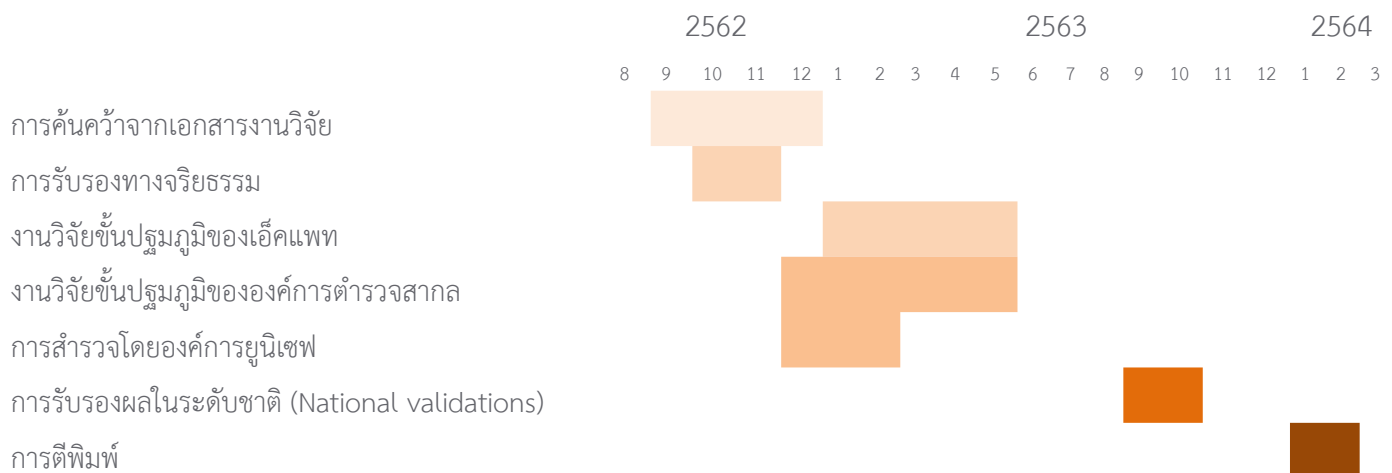
- เด็กเผชิญกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศออนไลน์ในรูปแบบใด และบ่อยเพียงใด?
- ผู้ที่ทารุณกรรมและแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เป็นใคร?
- สื่อสังคมออนไลน์ (ประเภท/แพลตฟอร์ม) ใด ที่เด็กประสบกับการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศออนไลน์บ่อยที่สุด?

- เมื่อประสบเหตุทารุณกรรมและแสวงหาประโยชน์ทางเพศออนไลน์ เด็กแจ้งเหตุ หรือต้องการจะแจ้งเหตุต่อใคร?
- เด็กมีความรู้และมุมมองต่อบริการและกลไกการแจ้งเหตุต่างๆที่มีอยู่หรือไม่ อย่างไร?
- ประสบการณ์ที่เด็กเผชิญกับความรุนแรงในชีวิตจริงและโลกออนไลน์คาบเกี่ยวกันหรือไม่? มีความเปราะบางในลักษณะเดียวกันด้วยหรือไม่?

วัตถุประสงค์ของโครงการนี้

รายงานในระดับประเทศจะผสมผสานผลการวิจัยจากหลักฐานทั้งสามส่วนเข้าด้วยกันและนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำไปหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับประเทศและรัฐบาลว่าควรดำเนินการอย่างไรต่อไป โครงการนี้คาดหวังการมีส่วนร่วมของหน่วยงานพันธมิตรระดับชาติและระดับสากลตั้งแต่ต้นจนจบโครงการ ในการทำความเข้าใจกับบริบทภัยคุกคามและมุมมองเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์การป้องกันและการตอบสนองต่อปัญหาให้มีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้น

ไทม์ไลน์ (Timeline) - 25 เดือน ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 - มีนาคม พ.ศ. 2564

บทบาทขององค์กรพันธมิตรระดับประเทศ

โครงการวิจัย “Disrupting Harm” เป็นการประสานความร่วมมือกันระหว่างเอ็คแพทขององค์การยูนิเซฟและสำนักงานประจำประเทศต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลใน 14 ประเทศ องค์กรภาคีระดับชาติจะประสานงานกับรัฐบาลตั้งแต่เริ่มโครงการเพื่อให้หลักประกันว่าประเด็นสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการในระดับชาติถูกสะท้อนให้เห็นในงานวิจัยขั้นนี้ องค์กรของพวกเขาตระหนักถึงความสำคัญขององค์ความรู้ภายในประเทศเมื่อมีเป้าหมายถึงผลกระทบระยะยาวสำหรับเด็ก วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในระดับประเทศ ได้แก่

- เพื่อให้หลักประกันว่ารัฐบาลประเทศต่างๆ และพันธมิตรอื่นๆ รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ และมีโอกาสให้ข้อเสนอแนะต่อคำถามที่จะใช้ระหว่างกระบวนการวิจัย สำหรับการประชุมเพื่อหารืออย่างเป็นทางการเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย จะจัดขึ้นในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2562

- เพื่อช่วยทีมงานวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมปรึกษาหารือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆในระดับประเทศเพื่ออภิปรายผลการวิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง เราคาดหวังว่าจะจัดการประชุมดังกล่าวนี้ในระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม พ.ศ. 2563

เกี่ยวกับกองทุนเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก

- กองทุนเพื่อยุติความรุนแรง (The End Violence Fund) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2559 ในฐานะหน่วยงานที่ให้เงินทุนสนับสนุนอันเชื่อมโยงกับกลุ่มพันธมิตรระดับโลกเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก (Global Partnership to End Violence Against Children)
- วัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของกองทุนเพื่อยุติความรุนแรง คือ เพื่อต่อสู้กับปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์
- เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ กองทุนเพื่อยุติความรุนแรงจึงร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกลุ่มพันธมิตรระดับโลก “วีโพรเท็ค” เพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์ และใช้กรอบต้นแบบการตอบสนองต่อปัญหาในระดับชาติ (Model National Response)
- กองทุนเพื่อยุติความรุนแรงมอบทุนให้เปล่าแก่เหล่าพันธมิตร ที่ทำงานเพื่อต่อสู้กับปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์รวมทั้งสิ้น 37 โครงการ จากทั่วทั้งภูมิภาคแอฟริกา เอเชีย ยุโรป ลาตินอเมริกา และตะวันออกกลาง ซึ่งรวมถึงโครงการในระดับภูมิภาคและระดับสากลด้วย จนถึงปัจจุบันได้จัดสรรเงินทุนเพื่อจัดการกับปัญหาการทารุณกรรมและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์แล้วทั้งสิ้น 32.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 993,040,649.25 บาท - อ้างอิงจาก <https://www.xe.com/> อัตราแลกเปลี่ยนประจำวันวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2562)

ข้อมูลเพิ่มเติมและบุคคลที่สามารถติดต่อได้

หากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักฐานในส่วนที่ 1 (บริบทของปัญหา) กรุณาติดต่อ คุณโดรีน แวน เดอ เคอร์ (Dorine van der Keur) - ผู้จัดการโครงการ “Disrupting Harm” จาก เอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ที่ dorinek@ecpat.net

หากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักฐานในส่วนที่ 2 (ภัยคุกคาม) กรุณาติดต่อ คุณมาร์โย เรเยส (Marjo Reyes) - ผู้จัดการโครงการ “Disrupting Harm” จากองค์การตำรวจสากล ที่ m.reyes@interpol.int

หากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักฐานในส่วนที่ 3 (มุมมองของเด็ก) กรุณาติดต่อ คุณแดเนียล คาร์เดเฟลท์-วินเธอร์ (Daniel Kardefelt-Winther) หัวหน้าฝ่ายงานวิจัยด้านเด็กและเทคโนโลยีดิจิทัล จาก ศูนย์วิจัยอินโนเซนติขององค์การยูนิเซฟ ที่ dkardefeltwinther@unicef.org

ท่านสามารถอ่านข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศัพท์บัญญัติที่ใช้ในเอกสารฉบับนี้ได้จาก <http://luxembourgguidelines.org/>